

POSTANOWIENIE

Dnia 14 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Beata Gudowska

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku B. J.

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
w Województwie (...)

o ustalenie stopnia niepełnosprawności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 września 2016 r.,

zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Okręgowego w P.

z dnia 15 lutego 2016 r., sygn. akt VIII Ua (...),

1. oddala zażalenie,

**2. adw. T.N. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego
w P. 120 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej
udzielonej wnioskodawcy z urzędu w postępowaniu
zażaleniowym, przy czym kwotę tę należy podwyższyć o stawkę
podatku VAT.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. postanowieniem z 15 lutego 2016 r. odrzucił skargę kasacyjną B. J. z 25 stycznia 2016 r. od wyroku tego Sądu z 2 września 2015 r., jako spóźnioną (art. 398⁶ § 2 k.p.c. w związku z art. 398⁵ § 1 k.p.c.). Wyrok z uzasadnieniem doręczono pełnomocnikowi skarżącej 15 października 2015 r.,

zatem dwumiesięczny termin do wniesienia skargi kasacyjnej upłynął 15 grudnia 2015 r.

W zażaleniu pełnomocnik skarżącej zarzucił naruszenie: 1) art. 87¹ § 1 k.p.c. przez przyjęcie, iż doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem 15 października 2015 r. adwokatowi z urzędu było prawnie skuteczne; 2) art. 398⁶ § 2 k.p.c. przez przyjęcie, iż odwołująca się nie zachowała terminu do wniesienia skargi kasacyjnej. W uzasadnieniu zarzucono, że termin do wniesienia skargi kasacyjnej „nie został jeszcze otwarty”, a więc nie była spóźniona (art. 398⁶ § 2 k.p.c.). Umocowanie adwokata z urzędu ustanowionego w sprawie ustało z chwilą ogłoszenia wyroku Sądu Okręgowego. Jego wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem nie był wobec tego skuteczny, a konsekwentnie nie jest skuteczne doręczenie wyroku z uzasadnieniem adwokatowi z urzędu 15 października 2015 r. Odpis wyroku z uzasadnieniem należało doręczyć na wniosek pełnomocnika skarżącej, który byłby ustanowiony do sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej (art. 87¹ § 1 k.p.c.). Sądy obu instancji ze znacznym opóźnieniem dostrzegły konieczność ustanowienia dla odwołującej się adwokata z urzędu do sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej. Z akt wynika, że odwołująca się jest osobą nieporadną, należało zatem oczekiwać, że Sąd Okręgowy niezwłocznie po wpłynięciu od niej wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem powinien był zadbać o ustanowienie dla niej adwokata z urzędu do sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej (art. 5 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

Odrzucenie skargi kasacyjnej jest prawidłowe, choć zasadniczo z innej przyczyny niż przyjęta przez Sąd Okręgowy. Wskazanie na wniesienie skargi po terminie pomija, że sama skarga nie spełniała przesłanek środka zaskarżenia. Skarga jest skargą kasacyjną, gdy zostanie sporządzona i wniesiona przez uprawnionego pełnomocnika (art. 87¹ § 1 k.p.c. w związku z art. 398¹ § 1 k.p.c.). Skarga z 25 stycznia 2016 r., którą odrzucił Sąd Okręgowy, nie została sporządzona przez takiego pełnomocnika a tylko przez wnioskodawczynię.

Wniesiona skarga nie spełniała więc warunków przewidzianych dla skargi kasacyjnej.

Tracą tym samym na znaczeniu zarzuty kwestionuje spóźnienie skargi. Przed wszystkim nie jest zasadne twierdzenie, że nie było skuteczne doręczenie wyroku z uzasadnieniem na wniosek pełnomocnika – adwokata ustanowionego z urzędu przed Sądem powszechnym – Sądem Okręgowym. Zgodnie z art. 91 k.p.c. pełnomocnik ten uprawniony był do złożenia w imieniu wnioskodawczyni wniosku o sporządzenie i doręczenie wyroku Sądu Okręgowego wraz z uzasadnieniem (zob. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07). Odpis wyroku z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi wnioskodawczyni 15 października 2015 r. i Sąd Okręgowy mógł stwierdzić, iż od tej daty rozpoczął bieg termin do wniesienia skargi kasacyjnej.

Nie są zatem zasadne zarzuty naruszenia art. 87¹ § 1 k.p.c. przez przyjęcie, iż doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem 15 października 2015 r. adwokatowi z urzędu ustanowionemu w sprawie było skuteczne oraz art. 398⁶ § 2 k.p.c. przez przyjęcie, iż odwołująca się nie zachowała terminu do wniesienia skargi kasacyjnej.

Oceny powyższej nie zmienia zarzut naruszenia art. 5 k.p.c. W dniu 15 października 2015 r. pełnomocnik z urzędu adw. P.C. w piśmie do wnioskodawczyni (k. 651) poinformowała ją, że wyrok Sądu Okręgowego jest prawomocny, zaś jedyną możliwość zaskarżenia stanowi skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego. Można ją złożyć w terminie 2 miesiące, przy czym konieczne jest zastępstwo przez profesjonalnego pełnomocnika, jednak ona jako pełnomocnik nie została ustanowiona w tym celu. Z akt wynika, iż w dalszym postępowaniu został uwzględniony wniosek skarżącej o ustanowienia jej pełnomocnika z urzędu w postępowaniu kasacyjnym. Została też wniesiona skarga kasacyjna.

W tej sprawie zakres oceny obejmuje tylko odrzucenie skargi kasacyjnej z 25 stycznia 2016 r., które było prawidłowe, gdyż skarga została sporządzona i wniesiona przez wnioskodawczynię a nie przez fachowego pełnomocnika.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 1 i § 3 k.p.c.).

O kosztach pomocy prawnej orzeczono na podstawie § 2 ust. 3, § 12 ust. 2, § 13 ust. 2 pkt 2, § 19 i 20 rozporządzenia z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.